מו.

מסורת הש"ם

קיד א מיי' פ"ח מהלכות שאר אבות הטומאות

שמו מכות הסותחות הלכה ח: קשו ב מיי פ"ו מהלכות בכורים הלכה טו סמג עשין המא טור שו"ע

וטות שוייע יויד סינון שכד סעיף א: קבוז ג מיי' פ"ד מהלכות מקואות הלכה ב סמג עשיו רמח טור שו"ע יו"ד

סימן רא סעיף טו: קיז ד מיי פ"ג מהלכות טומאת משכב ומושב הלכה ד סמג עשין רמג:

הגהות הב"ח

(א) גם' וג' דברים שאמרת משום כל"ל ותיבת לנו נמחה: (ב) רש"י ד"ה כי האמר וכו' מאבות ב"ד נות הנשיאית וכו" במסכת חגיגה. נ"ב פ" אין דורשין דט"ז סוף ע"א: (ג) ד"ה ושמעון הוא שנקרא רשב"ג הנהרג עם שבקו א ושב ג הההוג עם הרוגי: (ד) תום' ד"ה אלא וכו' הוי זכות זה במקדש:

מוסף תוספות

א. דמסכת חלה. מוס' הרא"ש, ב. שלש סאין דהיינו. מוס' הרא"ש. דהיינו. מוס' הרח"ש. ג. דבחצי עומר משערינן , לפי. תוס׳ הרח״ש. T. טעמיה דר׳ יוסי דאמר תלויים במקום, דהך קרא. תוס׳ הרח״ש. ו. כדאמרינן (סנהדרין יד:) מצאן אבית פגי והמרה עליהם אין המראתו המראה. מוס' סלש"ש. T. דלהכי היו מניחיז מלדוז דיני נפשות משום דבשעת עבירה לא משום הבשנת עביה קא היה ב״ד הגדול במקומו. מוס׳ הרא״ש, ח. מיתה. מוס׳ הרא״ש, 0. כשהיו דנים דיני נפשות. תוס' הרח"ש. י. וי"ל דדרשינן כל זמן . שסנהדרין גדולה במקומה ין אצל מזבח, אז פטים תתן לך בכל נריך לשפוט דיני שעריך לשפוט דיני נפשות, נסתלקו הם בטלו כל דיני נפשות. מום' ע"ז ח: וועי׳ שבת של מיו.

רב נסים גאוו

מלא הין מים שאובין פוסלין את המקוה. שיעור ההין י"ב לוג. והקב יש בו ד' לוגין, הנה בט' קבין ל"ו לוג. ופירושו מבואר במס׳ עדיות ובתלמוד בפרק במט פו יוודבו אמוז בפו ק ערבי פסחים, וקבא מנלן דארבע לוגי הויא, דתניא [עדיות פ״א] הלל אומר מלא הין מים שאובין פוסלין את . המקוה, וכמה הין י״ב לוג, . אומר ט' קבין שהן . ל״ו לוג, אלמא קבא א לוגי הויא. ולוגא מנלן דארבעה רביעתא הויא, דתניא (מנחות דף פון הין, וחצי הין ושלישית ההין ורביעית ההין [ו]לוג, וחצי לוג ורביעית [הלוג]. אלמא ובגמרא דשתי מדות (שם דף פט] אמרו והין תריסר לוגי הוי דכתיב יהיה זה, זה בגימטריא י״ב לוגי הואי.

רבינו חננאל

ואסיק׳ שלמה תיקן טומא לידים לקדשים, והל מתו

מפורשים במשנתנו בתחלת עדיות והיא מסכת בחירתא. ארץ העמים. יוסי בז יועזר איש צרדה ויוסי בז יוחנז איש ירושלים גזרו על

קאמר רבי עקיבא זכינו שאין טומאת ידים במקדש ופריך וליתא שאין טותאת ידים וכלים במקדש ומשני רב יהודה ידים קודם גזירת כלים נשנית א"ל רבה והא תרוייהו בו ביום גזרו דתנן הספר

והידים והכלים כו' והשתא מאי קפריך רבה והא ידים דקדש דמיירי משלמה גזר לקדשים ואתו אינהו וגזור אף התם שלמה גזר וכלים גזרו בי"ח דבר לתרומה גופא אמר רב יהודה אמר שמואל ויש לומר דר"ע אי"ח דבר קאי י"ח גזרו ובי"ח נחלקו והתניא הושוו בו ביום שהיה מחדש וה"ק זכינו שכשעסקו נחלקו ולמחר הושוו גופא אמר רב הונא בג' בי"ח דבר בדיני ידים שלא רלו מקומות נחלקו שמאי והלל שמאי אומר

לגזור טומאת ידים במקדש ורב יהודה דשני ידים קודם גזרת כלים נשנית דהיינו בימי שלמה ולהכי לא נקט ר"ע אלא ידים משום דלעולם הוי (ד) זה זכות במקדש אפילו בימי שלמה אפילו הכי חוזר ומקשה לו רבה והא תרווייהו כו' משום דלא משמע ליה לישנא הכי:

שלמה גזר בו'. והשתה לה הוי לריך לשנויי דאינהו גזור ולא קבלו מינייהו אלא אינהו גזור לחלות כו' ואילפא

קאמר דידים דגזור שלמה תחלתן לשריפה אלא משמע ליה דקאי אילפא אי״ח : דבר ומ״יו

שמאי אומר מקב לחלה הלל אומר מקביים. בירושלמיא

מפרש טעמה דשמהי והלל משום דאיפה בי״ח קבים ועשירית מלבר היינו ב' קבין ובאותו שיעור לריך להפריש חלה להלל ושמאי סבר דלריך ב׳ חלות לעומר שהיו עושין ממנו ב׳ אכילות אחת בבוקר ואחת בערב וכשיעור אכילה אחת חשיב שמאי עיסת מדבר: רבי יוםי אומר ה' פמורין ה' ועוד חייבין. דקסנר ראשית עריסותיכם שכשיפריש חלה שעדיין ישאר כדי עיסת מדבר ואור״ת דאין למחוק בפרק כלל גדול (לקמן דף עו.) ובפ' אלו עוברין (פסחים דף מח.) דמייתי התם חמשה רבעים ועוד מייבין בחלה דאתיא כר׳ יוסיט: אלא שלא רנו ריני נפשות.

תימה הוקמת ועלית אל המקום דדרשינן מיניה (סנהדרין יד: פז.) מלמד שהמקום גורם לא כתיב אלא בזקן ממרא ובזקן ממרא גופיה לא כתיב אלא בהמראתו שלריך שימרה עליהם במקומן הבל לדונו יכול אע"פ שאין ב"ד הגדול בלשכת הגזית ואין נראה לומר דבעינן שיהיו במקומן בשעת עבירה כמו בזקן ממרא דהא בזקן ממרא לא על המראתו לבד מיחייב אלא עד שיחזור לעירו ועשה כהוראתו ואהא לא כתיב מקום ועוד דלא מלינו בשום מקום שהיו בודקין מ אם היו ב"ד בלשכת

הגזית בשעת עבירה אם לאו"ם:

ממו

ולמחר הושוו. שחזרו בהן ב"ה: קב ומחלה. ירושלמי׳ שהן ז' לוגין אלא שלמה גזר לקדשים. מימה דבפ"ק דפקחים (דף יט: ושם) ובילה וחומש בילה למדה מדברית והוא עומר לגלגולת עשירית האיפה שחייב בחלה כדכתיב עריסותיכסשי כדי עיסת מדבר והוסיפו שתות בירושלים נמצא שש מדבריות נכנסות בחמש ירושלמיות ולוג הנשאר וביצה וחומש ביצה עולין ללוג

מקב חלה והלל אומר מקביים וחכמים

אומרים לא כדברי זה ולא כדברי זה אלא יקב

ומחצה חייב בחלה משהגדילו המדות אמרו

חמשת רבעים קמח חייבין בחלה ר' יוםי

אומר ה' פמורין ה' ועוד חייבין ואידך יהלל

אומר מלא הין מים שאובים פוסלים את

המקוה ∘שחייב אדם לומר בלשון רבו שמאי

אומר תשעה קבין וחכמים אומרים לא כדברי

זה ולא כדברי זה עד שבאו ב' גרדיים משער

האשפה שבירושלים והעידו משום שמעיה

ואבטליון יששלשה לוגין מים שאובין פוסלים

את המקוה וקיימו חכמים את דבריהם ואידן

שמאי אומר כל הנשים דיין שעתן והלל 🤈

אומר מפקידה לפקידה ואפילו לימים הרבה

וחכמים אומרים לא כדברי זה ולא כדברי זה

אלא ימעת לעת ממעט ע"י מפקידה לפקידה

ומפקידה לפקידה ממעם על יד מעת לעת

ותו ליכא והאיכא יהלל אומר לסמוך ושמאי

אומר שלא לסמוך כי קאמר רב הונא היכא

דליכא פלוגתא דרבוותא בהדייהו והאיכא

יהבוצר לגת שמאי אומר הוכשר והלל

אומר לא הוכשר בר מיניה דהתיא דהתם קא

שתיק ליה הלל לשמאי: יוםי בן יועזר איש

צרידה ויוםי בן יוחגן איש ירושלים גזרו מומא'

על ארץ העמים ועל כלי זכוכית: והא רבנז

דשמנים שנה גזור "דאמר רב כהנא כשחלה

ר' ישמעאל בר' יוםי שלחו לו ר' אמור לנו ב'

וג' דברים שאמרת 🐠 (לנו) משום אביך שלח

להם כך אמר אבא ק"פ שנה עד שלא חרב

הבית פשמה מלכות הרשעה על ישראל פ'

שנה עד שלא חרב הבית גזרו מומאה על ארץ

העמים ועל כלי זכוכית מ' שנה עד שלא חרב

הבית גלתה לה סנהדרין וישבה לה בחנויות

למאי הילכתא א"ר יצחק בר אבדימי לומר

שלא דנו דיני קנסות דיני קנסות ס"ד אלא

אימא שלא דנו דיני נפשות וכי תימא בפ'

שנה גמי אינהו הוו והתניא הלל ושמעון

גמליאל ושמעון נהגו נשיאותן יּ (לפני)

הבית מאה שנה ואילו יוסי בן יועזר

איש צרידה ויוסי בן יוחנן הוו קדמי מובא

היכא דליכא פלוגמא דרבוומא. שלש מקומות שאמר רב הונא לא נחלקו בהן רבותיהן הראשונים אבל סמיכה כל האבות ב"ד (¹³ והנשיאים

אלא

ירושלמי שהלוג מדברי ששה בינים

נכנסין בחמשה בילים גדולים נמלא הלוג חסר בינה גדולה תן בינה וחומש בילה תחת בילה גדולה שהחומש הוא שתות מלבר [נוסף] על הבילה נמלאו ששה בילים גדולים שהן לוג גדול הרי הן ששה לוגים ירושלמי׳ דהן קב ומחלה: משהגדילו המדות. היא מדת לפורי שעודפת שתות על ירושלמית יומלאו הו׳ לוגין ה׳: ה׳ רבעים. לוגין שהן רביעית הקב: חמשה ועוד חייבין. דסבר רבי יוסי מדה מדברית היו בינים גדולים משלנו והכי נמי א"ר יוסי בעירובין בפרק כילד משתתפין (דף פג:) כמה שיעור חלי פרס שני בילים שוחקות והתם מפרש האי ועוד אחד מכ׳ בבילה לכל בילה: הין. י״ב לוג: פוסלין. אם נפלו לתוכן קודם שנשלם אבל אם נשלם שוב אינו נפסל ואפילו המשיך לתוכן אחרי כן אלף סאה: שחייב אדם כו'. כלומר הין אינו לשון משנה אלא לשון תורה אלא כך שמעה מפי שמעיה ואבטליון. ורבותי מפרשין [בלשון] משה רבינו ולבי מגמגם שהרי בכמה מקומות לא הקפיד על כך: שני גרדיים משער החשפות. במסכת עדיותי מפ׳ למה החכר שם אומנותם ושם מקומם לומר שלא ימנע אדם עלמו מבית המדרש שאין לך אומנות פחותה מגרדי שאין מעמידין ממנו לא כהן גדול ולא מלך כדאמרינן בקדושין (דף פב.) ואין שער בירושלים פחות משער החשפות והכריעו בעדותן כל חכמי ישראל: כל הנשים. הרואות דס: דיין שעתן. לטמא טהרות משעת ראייתן ואילך: מפקידה לפקידה. למפרע. בדקה היום ומלאתה טהורה ובדקה לסוף שבוע ומלאתה טמאה חוששין למגעה מבדיקה ראשונה ואילך שמא עם סילוק ידיה רחתה: מעת לעת ממעט על יד מפקידה לפקידה. שני זמנים החכרו בה למפרע להלך אחר הקל שבהן אם מפקידה לפקידה יתר על מעת לעת הלך אחר מעת לעת ואם מעת לעת יתר על מפקידה לפקידה הלך אחר הפקידה: ממעט על יד. ממעט אחריו: לסמוך. פלוגתא היא ידב"ש וב״ה גבי מביאין נדרים ונדבות וסומכין בי"ט: כי קאמר רב הוגא

מיוסי בן יועזר עד הלל נחלקו בה במסכח חגיגה [טו.]: הבולר. ענבים לדורכן בגת. דאילו הבולר ללימוקין משקה היולא מהם אין מכשירים דלם ניחם ליה: שמחי אומר הוכשרו. ביין הנדלף מהן על גביהן. ואע"ג דחויל לחיבוד לחרץ ששותת מן הסלים גזירה שמח יבלרנו בקופות מזופפות כדמפרש לקמיה (דף יו.): הא שסיק ליה הלל. ולא עמד במחלוקתו כדתניא בפרקין (שם) אותו היום היה הלל כפוף כו': המלכום. הרשעה רומי: פשטה. המחילו לכובשן: הלל ושמעון. רבן שמעון בנו של הלל היה: ורבן גמליאל. הוא רבן גמליאל הוקן: ושמטון. הוא (ג) רבי שמעון הנהרג עם הרוגי מלכות והוא היה אביו של ר"ג דלעריה לרבי יהושע בן חנניה (בכחת פ"ד דף כו:) ושעשה מחלוקת עם ר"ח בן הורקנוס (ב"מ פ"ד דף נטי): **בפני הבים.** בעוד הבית קיים: **ק' שנה**. אחרונים שלפני החורבן התחיל נשיאותו של הלל ופרנסו אלו ארבעה דורות ק' שנה אלמא הלל קודם לחורבן ק' שנה: ואילו יוסי בן יועור. קדים להלל כמה דורות במסכת אבות:

עדיות פ"ל מ"ג, עדיות פ"ל מ"ג, [ברכות מו. וש"כ], עדיות פ"ל מ"ל מ"ל בה ה) חגיגה מו., ו) נלקמן יו. ע"ו לט: חולין לו:ן, ז) ע"ו ע"ז נפו: חונין נו:], ז) ע"ז

ח:, ח [ל"ל בפנין,

ש) [במדבר טון, י) נמלא הוי
לוגין חמש שהן הי רביעי הקב

שהקב ד' לוגין כל"ל וכ"ה בפיי
הברטנור' [אולם לפי הגהי מהרש"ל לוגין ה' הוא ס"ד כאשר לפנינו וכ"ע ובד"ה ה' מהרש"ל נוגין ה' הוח ס"ד כאשר לפנינו וכ"ע ובד"ה ה' רבעים לריך למחוק אות ה' וכ"ה בדפום ישן], ל) [בחוספ' פ"א], ל) ז"ל דשמאי והלל, מ) [פ"א מ"ד ומי"ב], ל) [וע"ע מומ' ומי"ב], ל) [וע"ע מומ' עירובין פג: ד"ה שבעה ומומ' פסחים ממ: ד"ה חמשה], d) [וע"ע מומ' ע"ו ח: ד"ה מלמד כו׳ ותום׳ סנהדריו יד: ד"ה מלמד], ד"ה מוסף רש"י

כל הגשים דיין שעתן. אם ראתה דם די לנו אם תטמא תרומה וטהרות שמגע בהן משעת ראיה ואילך, ולא אמריען כי היכי דהשתא אשתמת דם בבית החוצון, משתכח דם בכית הסיכון, אי הות בדקה נמי מקמי הכי הוה אישתכח וכותלי בית הרחם העמידוהו, וקיימא לן בפ' יוצא דופן (נדה מ.) כל הנשים מטמאות בבית כל הנשים מטמאות בבית כל העשים מטתחות בנית החלצון (נדה ב.). מפקידה לפקידה. דשתח עם סלוק ידיה רחתה וכועלי נית הרחם העתידוהו (שם). לא כדברי דודלו כלי האי יותר מדי, דודלו כלי האי יותר כדי, מוקמי ליה כותלי בית הרחם, תוקתי פט כתתי בית הרוס, ולא כדברי זה. שמיקל יותר מדי (פח). מעת לעת ממעטת על יד מפקידה לפקידה. שאם יש ימים הרבה בין פקידה לפקידה, לא מטמאינן להו לכולהו טהרות דביני וביני אלא אותם שנתעסקה בהם מאתמול בשעה הזאת, נמלא מעת לעת ממעטת זמן מפקידה נעת ממעטת זמן מפקידה (פוס.). ומפקידה לפקידה ממעטת על לפקידה ממעטת על הידה זמע לעת. שאם הידה זמן מפקידה לפקידה לפקידה מועט מזמן מעת לעת, מון הדלכים אחריו להקל, כגון הוכים מחריו נהקנ, כגון בדקה עלמה שחרים ומלחתה טהורה וחזרה ובדקה ערבית ומלחתה טמלה, דלחריטן לקמן במתני' (שם יא.) ומנחסט לקמן בממני' (שם יא.) פעמים לריכה להיות בודקם, לא בחשות, לא שעמים נריכה נהיות בודקת, שחרית ובין השתשות, לא מטמאינן טהרות של ליל אמש דהא בדקה שחרית ומלאתה טהורה, וליכא למימר דהוי דם מאסמול בהאי שעתא אלא הנך טהרות דמבדיקת שחרים וחילך מטמחינן, דהיינו מפקידה לפקידה. על יד. על כח מפקידה לפקידה הוח כח וממעטו, כמו פוסל על ידו דיבמות (לו.) וכן הרצה (נדה שם). הבוצר לגת. לדרכן צגת הברצר לגת. נדרכן בגת ולעשות מהן יין, הוכשר לענין טומחה במשקה הגולף, הואיל ולכך הן עומדין ניחא ליה במאי דנפיק מנייהו (ע"ז לה). פשטה מלכות. ת הייטון. פשטרו מאברות. שלטה מלכות רומי (שם ח:). בחנויות. מקוס נהר הבית וחנות שמו (שם לגירםת בחנות) מקום היה נירושלים שמו (סנהדרין מא.). דיני זרת. אונם ומפתה ושלשים קבסודו מוכם ותפתח של עבד שנתנה תורה קלבה אחת ליקר ולזולל, ומאחר שלא ישבו בלשכת הגזית לא שנט ישפי בנשפנו הגרית כט דנו ובטלו דיני קנסות, דכתיב במשלומי כפל שהוא קנס אשר ירשיעון אלהים, דהיינו מותחין וסמוכין בשם רבי, כדא

מקמן היאסיק לקדשים. ההלל לידים לקדשים. ההלל ושמאי גזרו לתרומה נמי, ולא קבילו מינייהו, אתו תלמידיהן גזרו וקבילו מנהון. אמר רב יהודה בי״ח דבר נחלקו ובי״ח גזרו, ואסיק׳ בי״ח שנחלקו בו ביום, למחר הושוו. אמר רב יהודה אמר שמואל בג׳ מקומות נחלקו שמי והלל שמי אומר מקב חלה כו׳. וכולן